

MARKETING

ILMIY, AMALIY VA OMMABOP JURNAL

№1 - SON

9710 xalqaro daraja

№240874

ISSN: 3060-4621

2026-YIL, YANVAR

JURNALNING MAQSADI

Tadbirkorlik-biznes faoliyatini tashkil etishning marketing asoslarini, yo'nalishlari, echimlari, vositalarini yaratish va rivojlantirish

ALOQA UCHUN MA'LUMOTLAR

TEL: (97) 783-84-64

VEB-SAYT

www.marketingjournal.uz

ELEKTRON POCHTA:

info@marketingjournal.uz

TELEGRAM BOT:

[@marketingjournalbot](https://t.me/tidiumarketingjournal)

TELEGRAM KANAL:

<https://t.me/tidiumarketingjournal>

MUASSIS

“Tadbirkor va ishbiarmon” MCHJ

JURNALNING ILMIYLIGI

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining **2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

INDEKSATSIYA

BOSH MUHARRIR

Xakimov Ziyodulla Axmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Yusupov Muxamadamin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;

TAHRIR HAY'ATI:

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU, Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor;

Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna, i.f.d., prof., TDIU, “Marketing” kafedrasini mudiri;

Soliyev Axmadjon Soliyevich, i.f.d., NamDTU, “Marketing” kafedrasini professori;

Ikramov Murad Akramovich, i.f.d., TDIU “Marketing” kafedrasini professori;

Tursunov Boburjon Ortqimrziyevich, i.f.d., prof., TDIU, Iqtisodiy xavfsizlik kafedrasini mudiri, Xalqaro statistika instituti kengashi doimiy a'zosi;

Zarova Elena Viktorovna, i.f.d., G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti professori, Xalqaro statistika instituti kengashi doimiy a'zosi

Akramov Tohir Abdurahmonovich, i.f.d., TDIU, “Marketing” kafedrasini professori;

Ostonaqulova Gulnaraxon Muhammadyoqub qizi, i.f.d., TDIU, “Marketing” kafedrasini professori;

Samadov Asqarjon Mishomovich, i.f.n., TDIU, “Marketing” kafedrasini professori;

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxo'ja qizi, i.f.n., dots., TDIU Kengash kotibi;

Sobirov Azizbek Avazbekovich, PhD., TDIU, “Marketing” kafedrasini dotsenti;

Sadikov Shoxrux Shuxratovich, PhD, dots., TIU, Departament boshlig'i;

Musheva Shoirazimovna, i.f.n., SamSI, “Marketing” kafedrasini professori;

Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li, PhD., TDIU, “Marketing” kafedrasini dotsenti;

Djurabayev Otabek Djurabayevich, i.f.d., TDIU, “Innovatsion menejment” kafedrasini dotsenti;

Karimova Shirin Zoxid qizi, PhD, TDIU, “Axborot texnologiyalari” kafedrasini katta o'qituvchisi;

Mullabayev Baxtiyarjon Bulturbaevich, DSc., NamDTU, “Menejment” kafedrasini mudiri, dotsenti;

Fayzullayev Jaylonbek Sultonovich, DSc., TDIU, “Yashil iqtisodiyot” kafedrasini dotsenti;

Aliyev Yashnarjon Egamberdiyevich, DSc., TDIU, “Iqtisodiy va moliyaviy xavfsizlik” kafedrasini professori;

Bobojonov Azizjon Babaxanovich, DSc, TDIU, “Raqamli iqtisodiyot” kafedrasini dotsenti

Allayarov Shamsiddin Amanullayevich, DSc, prof., TDIU, “Savdo ishi” kafedrasini mudiri

Jumayev Olimjon Sadulloevich, DSc, Raqobat siyosati va iste'molchilar huquqlari tadqiqotlari markazi direktori;

Maxamadjanov Akbar Maxamadaliyevich, PhD., TDIU, Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari fakulteti dekan muovini

Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., Alfraganus universiteti O'quv ishlari bo'yicha prorektor;

Abduvaxidov Abdumalik Maxkamovich, i.f.d., TDIU, “Turizm va servis” kafedrasini professori;

Kucharov Abrorjon Sobirjanovich, TDIU, “Biznes boshqaruvi va logistika” kafedrasini professori

Tuychiyev Alisher Jurayevich, Alfraganus University “Iqtisodiyot” fakulteti dekani, professor;

Nazarova Ra'no Rustamovna, TDIU, “Yashil” iqtisodiyot kafedrasini mudiri, Iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Usmonov Bunyod Aktam o'g'li, PhD, TDIU, Moliyaviy tahlil kafedrasini v.b.dotsenti;

Dehqonov Burxon Rustamovich, PhD., TDIU, Ilmiy tadqiqot faoliyatini tashkil etish bo'limi bosh mutaxassisi;

Turobova Hulkar Rustamovna, PhD., BuxDU, Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrasini dotsenti;

Boltaev Umidjon Talant o'g'li, i.f.f.d., PhD., Toshkent arxitektura qurilish instituti “Iqtisodiyot va ko'chmas mulkni boshqarish” kafedrasini dotsenti;

Bayxonov Bahodirjon Tursunbayevich, i.f.d., DSc, NamDTU, “Menejment” kafedrasini dotsenti;

Maxmudov Toxirjon Olimjonovich, PhD., NamDTU, “Marketing” kafedrasini dotsenti;

Pardayev Sherzod Xolmurodovich, i.f.f.d., PhD., TDIU, “Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes” kafedrasini dotsenti;

Beknazarov Behzod Baxtiyor o'g'li, PhD., Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali “Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes” kafedrasini dotsent v.b.

Abduvaxidov Behzod xxx, PhD., Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti “Raqamli iqtisodiyot” kafedrasini o'qituvchisi;

Rajabova Moxichexra Abduxolikovna, PhD., Buxoro davlat universiteti marketing va menejment kafedrasini o'qituvchisi.

Elektron nashr 597 sahifa. E'lon qilishga 2026-yil 31-yanvarda ruxsat etildi

MUNDARIJA

YAKKA TARTIBDAGI TADBIRKORLAR VA O'ZINI-O'ZI BAND QILGAN SHAXSLAR SEGMENTI UCHUN SHAFFOF RAQAMLI TO'LOV TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISH	8
Isamuxamedov Anvar Sadiqovich	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA BARQAROR RAQOBAT USTUNLIKLARINI SHAKLLANTIRISH ASOSIDA STRATEGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	15
Ismailova Nilufar Sabitdjanovna	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA ISHLAB CHIQARISH RESURSLARINI STRATEGIK BOSHQARISH	27
Kazakov Olim Sabirovich	
ЭТИЧЕСКИЕ СТАНДАРТЫ СБОРА ПОТРЕБИТЕЛЬСКИХ ДАННЫХ В МЕЖДУНАРОДНЫХ МАРКЕТИНГОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЯХ.....	35
Адылова Зульфия Джавдатовна, Юлчиева Мадинабону Отабек кизи	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA SIRKULYAR IQTISOD TAMOYILLARIDAN FOYDALANISHNING XORIJIY DAVLATLARNING ILG'OR TAJRIBALARI.....	48
Nuritdinov Ramziddin	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ПОВЫШЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ НЕФТЕГАЗОВЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	60
Бекмухамедова Малика Искандарбековна	
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ НЕРАВЕНСТВО: ПРИЧИНЫ И МЕРЫ ПРЕОДОЛЕНИЯ	74
Мажидова Фарангиз Фуркатзода	
IJTIMOY-IQTISODIY O'ZGARISHLAR SHAROITIDA CHAKANA SAVDO XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING XUSUSIYATLARI	83
Muxamedova Aziza Ravshanovna	
INTELLIGENT INTRUSION DETECTION: LEVERAGING REINFORCEMENT LEARNING FOR ECONOMIC SECURITY AGAINST DDOS THREATS.....	90
Bekov Sanjar Nigmandjanovich	
RAQAMLI MARKETINGNING YOSHLAR SEGMENTIDA RIVOJLANISHI	101
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna, Ergashov Abdullo Ramazon o'g'li	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA BOZOR AXBOROTLARIDAN FOYDALANISH VA AVTOMATIK TAHLIL QILISH TIZIMLARINI JORIY ETISH.....	106
Yo'ldoshev Nodirbek Ne'matjon o'g'li	
XORAZM VILOYATIDA KAMBAG'ALLIK DARAJASINING O'ZGARISH DINAMIKASI TAHLILI	114
Mayliyeva Sadoqat Safayozovna	

TOWARDS AN INTEGRATIVE MODEL OF THE COUNTRY IMAGE	121
Duschanov Alisher Sherzod ugli	
BUXORO VILOYATIDA MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI TAHLILI VA MARKETING MUAMMOLARI	133
Jumayeva Zamira Bo'stonovna	
KORXONALARNING YASHIL MARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISHGA NAZARIY VA KONSEPTUAL YONDASHUVLARI	140
Sapayev Axmed Durdibayevich	
SANOAT KORXONALARINING UZOQ MUDDATLI RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING YONDASHUVLARI	149
Bazarova Mamlakat Supiyevna	
RAQOBAT SIYOSATINING SAMARADORLIGI VA INSTITUTIONAL MUAMMOLAR	159
Akbarov Jasur Ikromjon o'g'li	
THE ECONOMIC AND ENVIRONMENTAL EFFICIENCY OF AGRIVOLTAIC SYSTEMS IN UZBEKISTAN'S AGRICULTURAL SECTOR	167
Amonov Sardor Zamon o'g'li	
EVALUATING RETURN ON MARKETING INVESTMENT IN B2B DISTRIBUTION	175
Jamoliddinov Fakhriyor Shodiyor o'g'li	
THE ROLE OF STRATEGIC MANAGEMENT IN ENHANCING TOURISM DESTINATION COMPETITIVENESS	184
Choriyev Farrux Xamroyevich	
TUROPATORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING ASOSIY XUSUSIYATLARI VA ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLARI	194
Toshev Akmal Salimovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA AGRAR BOZOR TAHLILI.....	206
Ahmedov Shermuhammad Omonjon o'g'li	
JAHON ZARGARLIK MAHSULOTLARI BOZORIGA KIRISHNING MARKETING STRATEGIYALARI	214
Azizova Roxila Baxodir qizi	
FERMER XO'JALIKLARI FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISH ASOSIDA IQTISODIY RIVOJLANISHINI TA'MINLASH	223
Qodirov Zohidjon Eralievich	
SOG'LIQNI SAQLASH XIZMATLARI SOHASI BARQARORLIGINING HUDUDIY VA DINAMIK TAHLILI	229
Ko'charov Xurshid Xurram o'g'li	
TO'QIMACHILIK MAXSULOTLARI SAVDOSIDA ZAMONAVIY MARKETING KONSEPSIYALARIDAN FOYDALANISH.....	236
Nurboyev Jaloliddin Mamadiyevich	
ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ФОРМИРОВАНИЕ СТРАТЕГИИ КОММЕРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ	243
Нуруллаева Шахноза Тохтасиновна, Saydullayeva Saodat Abdumajitovna	

O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT BOZORIDA AN'ANAVIY VA ZAMONAVIY CHAKANA SAVDO TRANSFORMATSIYALARI	250
Ahmedov Shermuhammad Omonjon o'g'li	
O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM TIZIMIDA OLIB BORILAYOTGAN ISLOHOTLARNING AHAMIYATI	257
Gafurov Anvar Bazarbayevich	
MINTAQA IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHGA XIZMATLAR SOHASINI TA'SIRINI OSHIRISH	264
Achilova Firuza Kurbanovna	
IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA EKOLOGIK XAVFSIZLIK BILAN BOG'LIQ XAVF-XATARLARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI.....	274
Shamurotov Nodirbek Bakbergan o'g'li	
OZIQ-OVQAT SANOATI RAQOBATBARDOSHLIGINI INNOVATSION MARKETING STRATEGIYALARI ASOSIDA OSHIRISH	280
Hamroyev Bobir Shoyimovich	
BUXORO VILOYATIDA YASHIL TURIZMNI XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH	289
Hafizov Abdulla Olimjonovich	
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕХАНИЗМОВ УПРАВЛЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ В «ЗЕЛЁНОЙ» ЭКОНОМИКЕ.....	299
Ниязметова Ёқутхон Ботир қизи	
QURILISHDA LOYIHA BOSHQARUVI STRATEGIYASINING ILMIY-USLUBIY MUAMMOLARI.....	308
Pulatov Shaxron Axmedovich	
QURILISH KORXONALARINING TASHKILY TUZILMALARINING OMILLAR TA'SIRIDA SHAKILLANISHI.....	315
Raximova Nilufar Abduazizovna	
O'ZBEKISTON EKSPORTGA YO'NALTIRILGAN KORXONALARINING MARKETING KOMPLEKSINI MINTAQALAR BOZORLARIGA MOSLASHTIRISH.....	323
Axmedov Ikrom Akramovich	
MARKETING TAMOYILLARI ASOSIDA MIJOZ VA BANK MUNOSABATLARINI TARTIBGA SOLISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	338
Temirova Sevara Baxodirovna	
TIJORAT BANKLARINING INNOVATSION MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH BO'YICHA XALQARO TAJRIBALAR.....	345
Muminova Durdona Saydikadirovna	
TIJORAT BANKLARI BRENDING STRATEGIYASINING BANK IMIJIGA TA'SIRI.....	355
Mirzajonova Maftunaxon Jaxongir qizi	

УПРАВЛЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКИМИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯМИ НА РЫНКЕ ТРУДА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН НА ОСНОВЕ ГРАВИТАЦИОННОЙ МОДЕЛИ.....	364
Назаров Дмитрий Михайлович, Джурабаев Отабек Джурабаевич	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQUARUVCHI KORXONALARNING MARKETING FAOLIYATINI BOSHQARISHDA MARKETING KOMMUNIKATSIYALARI.....	380
Uzakova Umida Ruziyevna	
ВЛИЯНИЕ КОНКУРЕНТНОЙ СРЕДЫ И ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫХ ФАКТОРОВ НА МАЛЫЙ БИЗНЕС	388
Зокирова Фарангиз	
KIMYO SANOATI KORXONALARI FAOLIYATIDA IQTISODIY SALOHİYAT TUSHUNCHASINING AHAMIYATI.....	395
Vaxobov Shohjahon Valiyevich	
ERKIN IQTISODIY ZONALARNING LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH YO‘LLARI	402
Muxiddinov Mo‘minjon Shavqiddin o‘g‘li	
KLASTER YONDASHUVI ASOSIDA TO‘QIMACHILIK SANOATIDA INVESTITSION LOYIHALARNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	412
Qurbonov Jasurbek Pozilovich	
QURILISH SANOATIDA INNOVATSION FAOLIYATNI STRATEGIK BOSHQARISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	420
Ortiqxo‘jayeva Yulduz Azatovna	
TIJORAT BANKLARI MOLİYAVIY BARQARORLIGINI TA‘MINLASHDA RISK-MENEJMENTDAN FOYDALANISHNING USLUBIY JIHATLARI	428
Madaminov Bekzod Allayarovich	
BANK RISK-MENEJMENTI TIZIMIDA SUN‘IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH	442
Madaminov Bekzod Allayarovich	
XIZMAT KO‘RSATISH SOHASINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA XALQARO MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	453
Abduvoxidov Behzod	
TIKUV – TRIKOTAJ KORXONALARI MARKETING FAOLIYATINI BOSHQARISHDA MOTIVATSIYA USULLARIDAN FOYDALANISH	460
Jalilov Jamshid G‘anijonovich	
UY-JOY KOMMUNAL XO‘JALIGINI INNOVATSION RIVOJLANISHINI BOSHQARISHNING ILG‘OR XORIJIY TAJRIBALARI	472
Kaxramonov Xurshidjon Shuhrat o‘g‘li	
ADVANCING UZBEKISTAN’S ENERGY SECTOR THROUGH PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS: KEY REFORMS, IMPLEMENTED PROJECTS, AND SUSTAINABILITY PROSPECTS	481
Juraev Javohir Tulagan ugli	

ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ МЕДИЦИНСКОГО ТУРИЗМА В РЕГИОНЕ СО СПОСОБОМ КЛАСТЕРИЗАЦИИ МЕДИЦИНСКИХ УЧРЕЖДЕНИЙ	489
Юсупова Мехрибон Уктамовна	
TO‘QIMACHILIK SANOATIDA ISHLAB CHIQRISH XARAJATLARINI OPTIMALLASHTIRISH ORQALI RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISH	498
Xushvaqtoev Shuhrat Abduraufovich	
FRANCHAYZING SUBYEKTLARI O‘RTASIDAGI KOOPERATSIYANI BAHOLASHNING KO‘P MEZONLI METODIKASINI ISHLAB CHIQRISH VA SAMARADORLIKNI ANIQLASH	509
Xodjayev Anvar Rasulovich	
ISTE‘MOLCHILARNING BRENDGA SODIQLIGI VA UNING KORXONA DAROMADIGA TA‘SIRINI BAHOLASH.....	523
Xudayberganov Dilshod Tuxtabayevich, Yuldasheva Zuhrajon Urazboy qizi	
STRATEGIK USULLAR ORQALI MENEJMENT SIFATINI UZLUKSIZ TAKOMILLASHTIRISH	529
Djabriyev Akbarali Normurodovich, Muxammadiyev O‘tkir Axmedovich, Ravshanbekova Madinabonu	
MAMLAKATIMIZ IQTISODIYOTIDA YALPI ICHKI MAHSULOTNING MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDAGI ROLI VA AHAMIYATI.....	541
Xusanov Murodjon Sunnatullayevich	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATIDA XODIMLAR BOSHQARUVI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA KPI TIZIMINING AHAMIYATI.....	552
Maksudov Zuxriddin Ziyovitdinovich	
MINTAQAVIY IQTISODIYOTNING OPTIMAL TUZILMASINI SHAKLLANTIRISH VA MODELLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI	561
G‘aymatova Dilafrō‘z G‘ofurjonovna	
SANOAT KORXONALARIDA TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH TIZIMI ASOSIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	572
Esheva Sarvinoz Axmatovna	
TO‘QIMACHILIK KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISHNI BOSHQARISH JARAYONIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO‘LLASH.....	583
Shuxratullayev Elmurod Dilmurod o‘g‘li	

QURILISH SANOATIDA INNOVATSION FAOLIYATNI STRATEGIK BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Ortiqxo‘jayeva Yulduz Azatovna

Toshkent gumanitar fanlar universiteti
“Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrası o‘qituvchisi

Annotatsiya

Ushbu maqolada qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish masalalari tadqiq etilgan. Tadqiqot doirasida qurilish korxonalarining innovatsion rivojlanishini ta'minlashda strategik rejalashtirish, raqamli transformatsiya, investitsion yondashuvlar hamda zamonaviy boshqaruv usullarining roli asoslangan. Shuningdek, innovatsion jarayonlarni samarali boshqarish orqali qurilish tarmog'ining raqobatbardoshligini oshirish, ishlab chiqarish samaradorligini kuchaytirish va barqaror rivojlanish omillarini shakllantirish imkoniyatlari tahlil qilingan.

Kalit so‘zlar: qurilish sanoati, innovatsion faoliyat, strategik boshqaruv, boshqaruv mexanizmlari, raqamli transformatsiya, investitsiyalar, raqobatbardoshlik, barqaror rivojlanish.

Аннотация

В статье рассматриваются вопросы совершенствования механизмов стратегического управления инновационной деятельностью в строительной отрасли. В рамках исследования обосновывается роль стратегического планирования, цифровой трансформации, инвестиционных подходов и современных методов управления в обеспечении инновационного развития строительных предприятий. Особое внимание уделяется повышению конкурентоспособности строительного сектора, росту производственной эффективности и формированию факторов устойчивого развития на основе внедрения инноваций.

Ключевые слова: строительная отрасль, инновационная деятельность, стратегическое управление, механизмы управления, цифровизация, инвестиции, конкурентоспособность, устойчивое развитие.

Abstract

This article investigates the issues of improving strategic management mechanisms for innovative activity in the construction industry. The study highlights the role of strategic planning, digital transformation, investment approaches, and modern management methods in ensuring the innovative development of construction enterprises. Special attention is given to enhancing the competitiveness of the construction sector, increasing production efficiency, and forming sustainable development factors through innovation implementation.

Keywords: construction industry, innovative activity, strategic management, management mechanisms, digital transformation, investments, competitiveness, sustainable development.

KIRISH

Raqamli iqtisodiyotning jadallashuvi hamda ilmiy-texnik taraqqiyotning tez sur'atlar bilan rivojlanishi sharoitida innovatsion faoliyat barcha tarmoqlarning barqaror o'sishi va raqobatbardoshligini ta'minlovchi asosiy omillardan biriga aylanmoqda. Ayniqsa, mamlakat iqtisodiyotining tayanch infratuzilmaviy sohasi hisoblangan qurilish sanoatida innovatsion rivojlanish jarayonlarini samarali boshqarish strategik ahamiyat kasb etadi. Qurilish tarmog'i iqtisodiy o'sishning muhim drayveri bo'lib, u ishlab chiqarish infratuzilmasini shakllantirish, shaharsozlik jarayonlarini rivojlantirish, aholi turmush darajasini oshirish, yangi ish o'rinlari yaratish va investitsion muhitni mustahkamlashda alohida o'rin tutadi. Shu sababli, qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish masalasi bugungi kunda dolzarb ilmiy-amaliy muammo sifatida namoyon bo'lmoqda.

Qurilish sanoati o'zining murakkab ishlab chiqarish jarayonlari, kapital sig'imining yuqoriligi, uzoq muddatli investitsion loyihalar bilan bog'liqligi hamda resurslardan foydalanishning katta miqyosi bilan ajralib turadi. Ushbu xususiyatlar tarmoqda innovatsiyalarni joriy etish, yangi texnologiyalar va raqamli yechimlarni qo'llash, boshqaruvning zamonaviy strategik modellarini shakllantirish zaruratini yanada kuchaytiradi. Jahon tajribasi shuni ko'rsatadiki, qurilish sanoatining innovatsion transformatsiyasi Building Information Modeling (BIM), sun'iy intellekt, "aqlli qurilish" (smart construction), energiya tejamkor materiallar, ekologik toza texnologiyalar va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarini keng tatbiq etish orqali amalga oshirilmoqda. Bu jarayonlar qurilish mahsulotlari sifatini oshirish, loyiha xarajatlarini kamaytirish, ish samaradorligini kuchaytirish va ishlab chiqarish jarayonlarining barqarorligini ta'minlash imkonini bermiqda.

Ko'plab rivojlanayotgan mamlakatlarda, jumladan, Markaziy Osiyo hududida qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni boshqarish tizimi hali to'liq shakllanmaganligi, strategik rejalashtirishning yetarli darajada rivojlanmaganligi, texnologik yangilanish darajasining pastligi, investitsion resurslardan foydalanish mexanizmlarining cheklanganligi hamda innovatsion infratuzilmaning zaifligi kabi muammolar mavjud. Mazkur holat qurilish korxonalarining xalqaro bozordagi raqobatbardoshligini pasaytiradi, ishlab chiqarish samaradorligini cheklaydi va tarmoqning innovatsion salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarishga to'sqinlik qiladi. Ayniqsa, qurilish sanoatida innovatsion jarayonlarni boshqarishda institutsional mexanizmlarning nomukammalligi, davlat-xususiy sheriklikning sust rivojlanishi va raqamli boshqaruv platformalarining yetishmasligi dolzarb muammo sifatida qolmoqda.

Innovatsion faoliyatni strategik boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish, avvalo, qurilish korxonalarida innovatsion salohiyatni oshirish, ilmiy-texnik ishlanmalarni amaliyotga joriy etish, yangi investitsion strategiyalarni shakllantirish, resurslar taqsimotini optimallashtirish hamda boshqaruvning zamonaviy konsepsiyalarini qo'llash bilan bevosita bog'liqdir. Strategik boshqaruv jarayonlari innovatsion rivojlanishning uzoq muddatli maqsadlarini aniqlash, raqobat

ustunliklarini shakllantirish, bozor talablari va texnologik o'zgarishlarga moslashuvchanlikni ta'minlash orqali qurilish sanoatini modernizatsiya qilishga xizmat qiladi.

O'zbekiston Respublikasi sharoitida ham qurilish sanoatini innovatsion rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. So'nggi yillarda mamlakatda qurilish tarmog'ini modernizatsiya qilish, raqamli texnologiyalarni joriy etish, qurilish materiallari sanoatini rivojlantirish, innovatsion loyihalarni qo'llab-quvvatlash hamda investitsiyalar oqimini kengaytirishga qaratilgan kompleks islohotlar amalga oshirilmoqda. Biroq, ushbu jarayonlarning samaradorligi bevosita innovatsion faoliyatni strategik boshqarish mexanizmlarining mukammalligi va tizimli yondashuvlarning mavjudligiga bog'liqdir. Shu nuqtai nazardan, qurilish sanoatida innovatsion boshqaruv tizimini takomillashtirish bo'yicha ilmiy asoslangan tavsiyalar ishlab chiqish amaliy ahamiyatga ega.

ADABIYOTLAR SHARHI

Qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarish masalalari iqtisodiyotning innovatsion rivojlanishi, raqamli transformatsiya va sanoatning modernizatsiyasi bilan bog'liq dolzarb ilmiy tadqiqot yo'nalishlaridan biriga aylangan. Zamonaviy ilmiy yondashuvlar qurilish tarmog'ida innovatsiyalarni joriy etish jarayonini nafaqat texnologik yangilanish, balki strategik rejalashtirish, boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirish hamda korxonalarning raqobatbardoshligini oshirish omili sifatida talqin etishga imkon bermoqda. Qurilish sanoatining murakkab tashkiliy tuzilmasi, kapital sig'iminining yuqoriligi va innovatsiyalarni joriy etishdagi institutsional cheklovlar ushbu sohada strategik boshqaruv yondashuvlarini chuqur o'rganishni talab qiladi.

Xorijiy ilmiy adabiyotlarda innovatsion boshqaruvning nazariy asoslari, avvalo, strategik menejment konsepsiyalari bilan uzviy bog'liq holda yoritiladi. Jumladan, D. Tis va hamkorlari innovatsion faoliyatning muvaffaqiyati korxonalarning "dinamik qobiliyatlari" bilan belgilanib, ular bozor o'zgarishlariga moslashish, resurslarni safarbar etish va transformatsiya qilish orqali innovatsion ustunlikni shakllantirishini ta'kidlaydilar [1]. Ushbu yondashuv qurilish sanoatida innovatsion jarayonlarni boshqarishda strategik qarorlarning muhimligini asoslaydi. Shunga o'xshash fikrni M. Porter ham ilgari surib, raqobatbardoshlikni ta'minlashda innovatsiyalar korxonalarning uzoq muddatli strategik ustunligini belgilovchi asosiy omil ekanligini qayd etadi [2].

Qurilish sanoatida innovatsion faoliyatning texnologik asosi sifatida BIM (Building Information Modeling) konsepsiyasi ilmiy adabiyotlarda keng muhokama qilinmoqda. Tadqiqotchilar BIM texnologiyasining loyiha boshqaruvi samaradorligini oshirish, qurilish jarayonlarida xatoliklarni kamaytirish va resurslardan foydalanishni optimallashtirishdagi rolini alohida ta'kidlaydilar. Masalan, E. Sacks va hamkorlarining izlanishlariga ko'ra, BIM tizimlarini strategik boshqaruv bilan integratsiyalash qurilish loyihalarining iqtisodiy samaradorligini sezilarli darajada oshirish imkonini beradi [3]. Shu bilan birga, A. Volk va boshqalar BIMni joriy etish

jarayoni faqat texnik yangilik emas, balki korxona boshqaruv madaniyati va institutsional muhit bilan ham bevosita bog‘liqligini ta’kidlaydilar [4].

So‘nggi ilmiy tadqiqotlarda “Sanoat 4.0” konsepsiyasi qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarishning yangi bosqichi sifatida talqin qilinmoqda. Ushbu yondashuv sanoat 4.0 texnologiyalarini, jumladan IoT, sun‘iy intellekt, raqamli platformalar va avtomatlashtirilgan monitoring tizimlarini qurilish jarayonlariga tatbiq etish orqali tarmoq samaradorligini oshirishni nazarda tutadi. M. Sawhney va hamkorlari Sanoat 4.0 qurilish sanoatini raqamli transformatsiya qilishning muhim omili bo‘lib, u innovatsion rivojlanishni strategik boshqarish mexanizmlarini tubdan yangilashni talab etishini qayd etadilar [5]. Boshqa tadqiqotlarda esa ushbu konsepsiya qurilish korxonalarining barqaror rivojlanishi va ekologik samaradorligini ta’minlashda muhim instrument sifatida baholanadi [6].

Innovatsion faoliyatni strategik boshqarishda biznes-model innovatsiyasi masalasi ham alohida ilmiy e’tiborga ega. Xususan, C. Christensen innovatsion texnologiyalarni joriy etish ko‘pincha mavjud biznes-modellarni transformatsiya qilishni talab etishini, qurilish sohasida esa yangi xizmat ko‘rsatish va boshqaruv shakllarini rivojlantirish zarurligini asoslaydi [7]. Shuningdek, H. Chesbrough “ochiq innovatsiyalar” konsepsiyasini ilgari surib, qurilish korxonalarida innovatsion faoliyatni strategik boshqarish tashqi hamkorlik, ilmiy institutlar va xususiy sektor bilan integratsiya asosida muvaffaqiyatli amalga oshirilishini ta’kidlaydi [8].

Adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarish masalalari raqamli transformatsiya, BIM texnologiyalari, Sanoat 4.0, dinamik qobiliyatlar va biznes-model innovatsiyasi konsepsiyalarining uzviy uyg‘unligiga asoslanadi. Shu bilan birga, ilmiy izlanishlarda qurilish korxonalarining innovatsion boshqaruv mexanizmlarini milliy sharoitga moslashtirish, institutsional qo‘llab-quvvatlash va strategik boshqaruvning amaliy modellarini ishlab chiqish masalalari hali ham yetarlicha o‘rganilmagan. Mazkur holat ushbu yo‘nalishda tadqiqotlarni yanada chuqurlashtirish zarurligini belgilaydi.

METODOLOGIYA

Mazkur tadqiqot qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish masalalarini ilmiy asosda o‘rganishga qaratilgan bo‘lib, unda kompleks metodologik yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqot jarayonida innovatsion rivojlanish va strategik boshqaruv konsepsiyalarini chuqur tahlil qilish, ilg‘or xorijiy tajribalarni umumlashtirish hamda qurilish korxonalarida innovatsion faoliyatni samarali boshqarishga oid ilmiy-amaliy xulosalar ishlab chiqish metodologiyaning asosiy yo‘nalishini tashkil etdi.

Tadqiqotning nazariy-uslubiy asosi sifatida strategik menejment, innovatsiyalarni boshqarish, raqamli transformatsiya hamda Sanoat 4.0 konsepsiyasiga oid zamonaviy ilmiy qarashlar qabul qilindi. Shuningdek, qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni boshqarish jarayonlarini izohlashda dinamik qobiliyatlar yondashuvi, ochiq innovatsiyalar modeli va biznes-model innovatsiyasi konseptual jihatdan muhim metodologik baza sifatida xizmat qildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish masalasi bugungi kunda tarmoqning raqobatbardoshligini oshirish, ishlab chiqarish samaradorligini kuchaytirish hamda barqaror iqtisodiy rivojlanishni ta'minlash nuqtai nazaridan alohida dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Qurilish tarmog'i o'zining yuqori kapital sig'imi, murakkab ishlab chiqarish jarayonlari, ko'p bosqichli loyiha faoliyati hamda resurslar taqsimotining keng miqyosi bilan ajralib turadi. Shu sababli, mazkur sohada innovatsiyalarni joriy etish va ularni strategik boshqarish jarayonlari nafaqat texnologik yangilanishni, balki boshqaruvning institutsional va metodologik mexanizmlarini ham tubdan takomillashtirishni talab qiladi.

Jahon tajribasi shuni ko'rsatadiki, qurilish sanoatida innovatsion faoliyatning samarali strategik boshqaruvi raqamli transformatsiya jarayonlari bilan chambarchas bog'liqdir. Xususan, Building Information Modeling (BIM) texnologiyalarining keng qo'llanilishi qurilish loyihalarini rejalashtirish, nazorat qilish va boshqarish samaradorligini sezilarli darajada oshirish imkonini bermoqda. BIM platformalari loyihaviy hujjatlarning yagona raqamli makonda shakllanishini ta'minlab, qurilish jarayonlarida xatoliklarni kamaytirish, vaqt va xarajatlarni optimallashtirish hamda resurslardan oqilona foydalanish imkoniyatlarini kengaytiradi. Shu bilan birga, BIMning strategik boshqaruv bilan integratsiyasi qurilish korxonalarida innovatsion jarayonlarni tizimli boshqarish va uzoq muddatli innovatsion rivojlanish strategiyalarini shakllantirishda muhim instrument sifatida namoyon bo'lmoqda.

Sanoat 4.0 konsepsiyasi qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarishning yangi bosqichi sifatida shakllanmoqda. Ushbu yondashuv sanoat 4.0 texnologiyalarini qurilish jarayonlariga tatbiq etish orqali ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, xavfsizlik darajasini kuchaytirish va xizmatlar sifatini yaxshilashni nazarda tutadi. IoT texnologiyalari asosida qurilish obyektlarida real vaqt rejimida monitoring olib borish, sun'iy intellekt yordamida loyiha jarayonlarini prognozlash, avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarini joriy etish tarmoqning innovatsion salohiyatini oshirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, raqamli platformalar orqali qurilish jarayonlarini boshqarish shaffoflikni ta'minlab, tarmoqda samarali strategik qarorlar qabul qilish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Innovatsion faoliyatni strategik boshqarish mexanizmlarini takomillashtirishda korxonalarning dinamik qobiliyatlari muhim metodologik ahamiyatga ega. Qurilish korxonalarining bozordagi o'zgarishlarga moslashish, yangi imkoniyatlarni aniqlash, resurslarni safarbar etish va innovatsion transformatsiyani amalga oshirish salohiyati strategik innovatsion boshqaruvning markaziy omili hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, innovatsion faoliyatni strategik boshqarish jarayonlari korxona ichki resurslari va kompetensiyalarini rivojlantirish, ilmiy-texnik ishlanmalarni amaliyotga joriy etish hamda innovatsion loyihalarni samarali boshqarish mexanizmlarini shakllantirishni o'z ichiga oladi.

Bundan tashqari, qurilish sanoatida innovatsion rivojlanishni ta'minlashda davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarining o'rni tobora ortib bormoqda. Rivojlangan mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, innovatsion qurilish infratuzilmasini

shakllantirish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va investitsion loyihalarni moliyalashtirish jarayonlarida xususiy sektor bilan hamkorlik strategik samaradorlikni oshiradi. Shu bilan birga, ochiq innovatsiyalar modeli asosida qurilish korxonalarining ilmiy tadqiqot institutlari, startaplar va innovatsion markazlar bilan integratsiyasi innovatsion faoliyatning jadallashuviga xizmat qiladi.

O'zbekiston Respublikasida qurilish sanoati so'nggi yillarda iqtisodiy o'sishning muhim drayverlaridan biri sifatida shakllanib, innovatsion rivojlanish va raqamli transformatsiya jarayonlarini jadallashtirish uchun strategik asos bo'lib xizmat qilmoqda. Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, 2023-yil yakunida qurilish tarmog'ining YaIM tarkibidagi ulushi 6,2 foizni tashkil etgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich Toshkent shahrida 9,1 foiz, Qoraqalpog'iston Respublikasida esa 8,1 foiz darajasida qayd etilgan. Bu holat qurilish sanoatining hududiy iqtisodiy rivojlanishdagi o'rnini va uning strategik ahamiyatini yaqqol namoyon etadi.

Qurilish ishlari hajmining o'sish dinamikasi ham ushbu tarmoqda innovatsion faoliyatni strategik boshqarish zaruratini kuchaytirayotgan asosiy omillardan biridir. Xususan, O'zbekiston Milliy statistika qo'mitasi hisobotiga ko'ra, 2021-yilda qurilish ishlari hajmi 66,9 trln so'mni tashkil etgan bo'lsa, 2022-yilda 81,3 trln so'mga, 2023-yilda esa 94,9 trln so'mga yetgan. Ushbu o'sish qurilish sanoatida investitsion faollik va infratuzilmaviy modernizatsiya jarayonlarining izchil davom etayotganini ko'rsatadi. Bundan tashqari, qurilish tarmog'ida korxonalar faoliyatining tarkibiy tuzilmasi ham innovatsion boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirishni talab qiladi. Statistika ma'lumotlariga ko'ra, 2025-yil yanvar–oktabr oylarida qurilish ishlarining 50,1 foizi kichik korxonalar va mikrofirmalar hissasiga to'g'ri kelgan bo'lib, ular tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hajmi 123 972,1 mlrd so'mni tashkil etgan. Shu bilan birga, norasmiy sektor ulushi 25 foiz darajasida qayd etilib, bu qurilish sanoatida boshqaruvning institutsional mexanizmlarini kuchaytirish va raqamlashtirish orqali shaffoflikni oshirish zarurligini asoslaydi.

Hududiy kesimda ham qurilish sanoati yuqori iqtisodiy faollik bilan tavsiflanadi. Masalan, 2025-yil yanvar–may oylarida O'zbekiston bo'yicha jami qurilish ishlari hajmi 91 621,5 mlrd so'mni tashkil etgan bo'lib, o'sish sur'ati 110 foizga teng bo'lgan. Qashqadaryo viloyatida esa ushbu davrda qurilish ishlari hajmi 5 945,4 mlrd so'mni tashkil etgan. Bu holat hududlarda innovatsion qurilish loyihalarini strategik boshqarish orqali infratuzilmani rivojlantirish imkoniyatlari kengligini ko'rsatadi. Shuningdek, qurilish sanoatida innovatsion texnologiyalarni joriy etish masalasi ham dolzarb bo'lib qolmoqda. Ayrim tadqiqotlarga ko'ra, O'zbekistonda BIM texnologiyalaridan foydalanish hali keng ommalashmagan bo'lib, yirik qurilish kompaniyalarining taxminan 15–20 foizigina ushbu texnologiyani muntazam qo'llamoqda. Mazkur holat qurilish tarmog'ida raqamli transformatsiya jarayonlarini jadallashtirish va innovatsion boshqaruv mexanizmlarini institutsional qo'llab-quvvatlash zarurligini ko'rsatadi.

Qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish jarayonida barqaror rivojlanish va ekologik omillar ham muhim o'rin egallaydi. Zamonaviy qurilish amaliyotida energiya tejamkor materiallar, yashil

qurilish texnologiyalari va ekologik standartlar innovatsion faoliyatning asosiy yo'nalishlariga aylanmoqda. Bu esa qurilish korxonalarida innovatsion strategiyalarni shakllantirishda ekologik samaradorlikni ta'minlash, resurslardan foydalanishni optimallashtirish va uglerod izini kamaytirishga qaratilgan mexanizmlarni ishlab chiqishni talab qiladi.

Qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish raqamli transformatsiya, BIM va Sanoat 4.0 texnologiyalarini joriy etish, dinamik qobiliyatlarni rivojlantirish, davlat-xususiy sheriklikni kengaytirish hamda barqaror rivojlanish omillarini integratsiyalash orqali amalga oshirilishi lozim. Ushbu yondashuvlar qurilish korxonalarining innovatsion salohiyatini oshirish, tarmoqning raqobatbardoshligini mustahkamlash va innovatsion iqtisodiyot sharoitida strategik ustunlikka erishish uchun muhim ilmiy-amaliy asos bo'lib xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish masalalari zamonaviy iqtisodiy rivojlanish sharoitida tarmoqning raqobatbardoshligini ta'minlash, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish hamda barqaror infratuzilmaviy o'sishga erishishning muhim omili sifatida namoyon bo'lmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, qurilish sanoatida innovatsion rivojlanish jarayonlari raqamli transformatsiya, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, strategik rejalashtirish va boshqaruvning institutsional mexanizmlarini takomillashtirish bilan bevosita bog'liqdir. Xorijiy tajribalar BIM texnologiyalari, Sanoat 4.0 konsepsiyasi, smart qurilish yechimlari hamda davlat-xususiy sheriklik asosidagi innovatsion boshqaruv modellarining tarmoq samaradorligini oshirishda yuqori natijalar berishini tasdiqlaydi.

O'zbekiston Respublikasida qurilish tarmog'ining YaIMdagi ulushi va qurilish ishlari hajmining izchil o'sib borayotgani ushbu sohada innovatsion boshqaruv strategiyalarini jadal rivojlantirish zarurligini asoslaydi. Shu bilan birga, kichik biznes subyektlarining qurilish bozoridagi ulushi yuqori bo'lgani holda, raqamli texnologiyalarni joriy etish darajasi hali yetarli emasligi innovatsion boshqaruv mexanizmlarini kuchaytirish va amaliy strategik choralarni ishlab chiqishni talab etadi. Mazkur holatlar qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni samarali strategik boshqarish orqali tarmoqning modernizatsiyasi va barqaror rivojlanishini ta'minlash imkoniyatlari mavjudligini ko'rsatadi.

Xulosa qilib aytganda, qurilish sanoatida innovatsion faoliyatni strategik boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish raqamli texnologiyalarni joriy etish, institutsional boshqaruvni modernizatsiya qilish, investitsion faollikni oshirish hamda barqaror rivojlanish omillarini integratsiyalash orqali tarmoqning raqobatbardoshligini mustahkamlashga xizmat qiladi. Mazkur taklif va tavsiyalar qurilish sanoatini innovatsion rivojlantirish bo'yicha ilmiy-amaliy asos sifatida amaliyotda qo'llanishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Teece, D. J., Pisano, G., & Shuen, A. (1997). Dynamic capabilities and strategic management. *Strategic Management Journal*, 18(7), 509–533.
2. Porter, M. E. (1985). *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance*. New York: Free Press.
3. Chesbrough, H. W. (2003). *Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting from Technology*. Boston: Harvard Business School Press.
4. Christensen, C. M. (1997). *The Innovator's Dilemma: When New Technologies Cause Great Firms to Fail*. Boston: Harvard Business School Press.
5. Sacks, R., Eastman, C., Lee, G., & Teicholz, P. (2018). *BIM Handbook: A Guide to Building Information Modeling*. 3rd Edition. Hoboken: Wiley.
6. Volk, R., Stengel, J., & Schultmann, F. (2014). Building Information Modeling (BIM) for existing buildings — Literature review and future needs. *Automation in Construction*, 38, 109–127.
7. Sawhney, A., Riley, M., & Irizarry, J. (2020). *Construction 4.0: An Innovation Platform for the Built Environment*. London: Routledge.
8. Oesterreich, T. D., & Teuteberg, F. (2016). Understanding the implications of digitization and automation in the construction industry. *Computers in Industry*, 83, 121–139.
9. Berg Insight. (2023). *Smart Metering in Europe: Market Report 2023*. Stockholm: Berg Insight AB.
10. Eurostat. (2022). *Renewable energy statistics in heating and cooling*. European Commission Database.
11. Energy Policy Group. (2021). *District heating and decarbonisation in the European Union*. Brussels: EPG Analytical Report.
12. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. (2023). 2023-yilda YaIM tarkibida qurilish tarmog'ining ulushi. Rasmiy ma'lumotlar. (stat.uz)
13. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. (2023). O'zbekistonda qurilish ishlari hajmining o'sish dinamikasi (2021–2023). (stat.uz)
14. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. (2025). Qurilish ishlarida kichik biznes va norasmiy sektor ulushi. Statistika byulleteni. (stat.uz)
15. Modern Science Journal. (2023). O'zbekistonda BIM texnologiyalarini joriy etish muammolari va istiqbollari. *Modern Science*, 4(2), 222–227.

Marketing

ilmiy, amaliy va ommabop jurnali

Muharrir:
Ingliz tili muharriri:
Rus tili muharriri:
Musahhih:
Sahifalovchi va dizaynerlar:

Xakimov Ziyodulla Axmadovich
Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich
Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li
Karimova Shirin Zoxid qizi
Sadikov Shoxrux Shuxratovich
Abidjonov Nodirbek Odijon o'g'li

2026-yil, yanvar, 1-son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqola, ommabop maqola, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: info@marketingjournal.uz
Tel.: +998977838464, +998939266610
Jurnalning rasmiy sayti: <https://marketingjournal.uz>

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi** rayosatining 2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali 2024-yil 15-martdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669517** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. **Litsenziya raqami: №240874**

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnalining xalqaro darajasi: **9710**. GOCT 7.56-2002 "Seriya nashrlarning xalqaro standart raqamlanishi" davlatlataro standartlari talablari. **Berilgan ISSN tartib raqami: 3060-4621**